TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN THỌ XUÂN** **TỈNH THANH HÓA**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 78/2023/QĐST-DS	*Thọ Xuân, ngày 22 tháng 11 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN THỌ XUÂN, TỈNH THANH HÓA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Lê Minh Tiến

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Văn Sơn - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thọ Xuân, tỉnh Thanh Hóa tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Tỉnh - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 11 năm 2023 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 45/2023/TLST-DS ngày 26 tháng 6 năm 2023 về việc yêu cầu tuyên bố một người đã chết, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 16/2023/QĐST-DS ngày 07 tháng 11 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:* Anh Nguyễn Văn T, sinh năm 1985, địa chỉ: Thôn T, xã T, huyện T, tỉnh Thanh Hóa; Có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

1. Chị Nguyễn Thị M, sinh năm 1987, nơi ĐKHKTT và cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Thôn T, xã T, huyện T, tỉnh Thanh Hóa; Vắng mặt.

2. Chị Nguyễn Thị T1, sinh năm 1979, địa chỉ: Thôn D, xã T, huyện T, tỉnh Thanh Hóa; Có mặt.

3. Anh Nguyễn Văn T2, sinh năm 1980, địa chỉ: Thôn T, xã T, huyện T, tỉnh Thanh Hóa; Có mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu, bản tự khai và tại phiên họp hôm nay, người yêu cầu là anh Nguyễn Văn T trình bày:

Bố đẻ anh là Nguyễn Văn T3, mẹ đẻ là Trịnh Thị X, bố mẹ đều đã chết. Qúa trình chung sống bố mẹ anh có sinh được 4 người con gồm: Nguyễn Thị T1, Nguyễn Văn T2, Nguyễn Văn T và Nguyễn Thị M. Vào tháng 10 năm

2005 không rõ vì lý do gì mà em gái anh là Nguyễn Thị M lại tự ý bỏ nhà đi khỏi địa phương, không nói gì với gia đình. Gia đình anh đã đi tìm kiếm ở nhiều nơi nhưng không có tin tức gì, không biết hiện đang ở đâu, làm gì, còn sống hay đã chết. Ngày 14/6/2023 anh có làm đơn xin xác nhận và được UBND xã T xác nhận nội dung: Chị Nguyễn Thị M đã bỏ nhà đi từ tháng 10 năm 2005 đến nay, không có tin tức, nên anh đã đề nghị Tòa án thông báo tìm kiếm đối với chị M. Tòa án cũng đã tiến hành thông báo tìm kiếm đối với chị Nguyễn Thị M trên B theo quy định, nhưng đến nay vẫn không có tin tức gì về chị M, vì vậy anh đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Thị M là đã chết.

- Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị T1 và anh Nguyễn Văn T2 thống nhất trình bày:

Bố mẹ đẻ là ông Nguyễn Văn T3 và bà Trịnh Thị X, bố mẹ đều đã chết. Qúa trình chung sống bố mẹ sinh được 4 người con gồm: Nguyễn Thị T1, Nguyễn Văn T2, Nguyễn Văn T và Nguyễn Thị M. Vào tháng 10 năm 2005 em gái là Nguyễn Thị M đã tự ý bỏ nhà đi khỏi địa phương, không nói gì với gia đình. Gia đình anh chị đã đi tìm kiếm chị M ở nhiều nơi nhưng không có tin tức gì. Từ khi chị M bỏ đi đến nay đã 18 năm vẫn không trở về địa phương hay liên lạc với gia đình, gia đình không có tin tức, nên nay các anh chị thống nhất đề nghị Tòa án giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Thị M là đã chết.

Tại quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố đã chết số 45/2023/QĐ-TA ngày 28/6/2023 Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân đã thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố đã chết đối với chị Nguyễn Thị M theo đúng quy định, cụ thể: Tại Báo Nhân dân các số 24713, 24714, 24715 ra vào các ngày 04, 05, 06 tháng 7 năm 2023, cũng như Đài tiếng nói Việt Nam phát lúc 17 giờ 30 phút các ngày 08, 09, 10 tháng 7 năm 2023 đã nhắn tin, phát tin tìm kiếm chị Nguyễn Thị M, nhưng đến nay đã hơn 04 (bốn) tháng kể từ ngày đăng, phát thông báo lần đầu tiên vẫn không có tin tức gì về chị Nguyễn Thị M.

Tại phiên họp, Đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến:

- Về việc tuân theo pháp luật tố tụng: Thẩm phán và Thư ký đã thực hiện đúng, đầy đủ các quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đã thực hiện đầy đủ các quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về quan điểm giải quyết: Đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân áp dụng các Điều 383, 384, 385, 392 Bộ luật tố tụng dân sự và điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự, để chấp nhận yêu cầu của anh Nguyễn Văn T, tuyên bố chị Nguyễn Thị M là người đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng: Anh Nguyễn Văn T yêu cầu tuyên bố chị Nguyễn Thị M, có HKTT và nơi cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Thôn T, xã T, huyện T, tỉnh Thanh Hóa; Căn cứ vào khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, xác định việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân.

Tại phiên họp người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là chị Nguyễn Thị M đã được Tòa án triệu tập hợp lệ, nhưng vắng mặt tại phiên họp không có lý do, nên căn cứ khoản 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án vẫn tiến hành mở phiên họp.

[2] Về nội dung yêu cầu: Anh Nguyễn Văn T và chị Nguyễn Thị M có quan hệ là anh em ruột, chung sống với nhau trong cùng gia đình có bố đẻ Nguyễn Văn T3, mẹ đẻ là Trịnh Thị X (bố mẹ đều đã chết). Qúa trình chung sống vào tháng 10 năm 2005 chị Nguyễn Thị M đã bỏ nhà đi biệt tích khỏi địa phương, không có tin tức (được địa phương xác nhận). Từ khi chị M bỏ đi đến nay đã hơn 18 năm, gia đình đã đi tìm kiếm nhiều nơi, nhưng không có tin tức về chị M, không biết chị M hiện đang ở đâu, làm gì, còn sống hay đã chết, nên anh Nguyễn Văn T làm đơn đề nghị Tòa án nhân dân huyện Thọ Xuân giải quyết tuyên bố chị Nguyễn Thị M là đã chết và có đơn yêu cầu Tòa án thông báo tìm kiếm đối với chị Nguyễn Thị M. Toà án nhân dân huyện Thọ Xuân đã thụ lý việc dân sự và ra Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố đã chết đối với chị Nguyễn Thị M, đồng thời thực hiện các thủ tục thông báo tìm kiếm theo quy định trên B và Đài tiếng nói Việt Nam. Ngày đăng, phát thông báo tìm kiếm chị Nguyễn Thị M lần đầu tiên là ngày 04/7/2023, tính đến nay đã hơn 04 (bốn) tháng, nhưng vẫn không có tin tức gì về chị Nguyễn Thị M.

Từ những phân tích nêu trên, xác định: Chị Nguyễn Thị M đã bỏ đi biệt tích từ tháng 10 năm 2005 đến nay là hơn 18 năm; Anh Nguyễn Văn T và gia đình đã áp dụng đầy đủ các biện pháp thông báo, tìm kiếm theo quy định của pháp luật về tố tụng dân sự, nhưng vẫn không có tin tức xác thực về chị Nguyễn Thị M. Theo điểm d khoản 1 Điều 71 Bộ luật Dân sự quy định: Biệt tích 05 năm liền trở lên và không có tin tức xác thực là còn sống thì người có quyền, lợi ích liên quan có thể yêu cầu Tòa án ra quyết định tuyên bố một người là đã chết. Vì vậy, yêu cầu của anh Nguyễn Văn T đề nghị tuyên bố chị Nguyễn Thị M đã chết là có căn cứ, nên được chấp nhận.

Tài liệu, chứng cứ thu thập được trong hồ sơ, xác định là chị Nguyễn Thị M đã bỏ nhà đi biệt tích từ tháng 11/2005. Căn cứ vào quy định tại khoản 1 Điều 68 Bộ luật Dân sự, thì ngày chết được xác định như sau: nếu không xác định được ngày có tin tức cuối cùng thì thời hạn này được tính từ ngày đầu tiên của tháng tiếp theo tháng có tin tức cuối cùng. Như vậy, thời hạn có tin tức cuối cùng của chị M được tính từ ngày 01/12/2005. Do đó, ngày chết của chị Nguyễn Thị M được xác định là ngày 01/12/2010.

[3] Hậu quả pháp lý của việc tuyên bố một người là đã chết được giải quyết theo quy định tại Điều 72 của Bộ luật Dân sự năm 2015.

[4] Ý kiến đề nghị của Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Thọ Xuân tại phiên họp, là phù hợp.

[5] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự là anh Nguyễn Văn T phải chịu lệ phí theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ vào khoản 4 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39, Điều 149, khoản 3 Điều 367, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 393 Bộ luật tố tụng dân sự; điểm d khoản 1 Điều 71, Điều 72 Bộ luật dân sự; khoản 1 Điều 35, khoản 1 Điều 37 Nghị Quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án,

- Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự của anh Nguyễn Văn T.

Tuyên bố chị Nguyễn Thị M, sinh năm 1987, nơi ĐKHKTT và cư trú cuối cùng trước khi biệt tích: Thôn T, xã T, huyện T, tỉnh Thanh Hóa là đã chết ngày 01 tháng 12 năm 2010.

- Khi quyết định của Tòa án có hiệu lực pháp luật thì quan hệ về hôn nhân gia đình, các quan hệ nhân thân khác và quan hệ tài sản của chị Nguyễn Thị M được giải quyết như đối với người đã chết.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Anh Nguyễn Văn T phải nộp 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng, anh T đã nộp theo biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số: AA/2021/0016225 ngày 26/6/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Thọ Xuân. Như vậy, anh Nguyễn Văn T đã nộp đủ.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu giải quyết việc dân sự; người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có mặt được quyền kháng cáo quyết định trong hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày tòa án ra quyết định.

- Trường hợp Quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự, thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thoả thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự. Thời hiệu thi hành án dân sự được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- VKSND huyện Thọ Xuân;
- Chi cục THADS huyện Thọ Xuân;
- P. kiểm tra nghệp vụ và THA, TAND tỉnh Thanh Hóa;
- Người yêu cầu;
- Người có quyên lợi, nghĩa vụ liên quan;
- UBND xã Thọ Xương;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN

Lê Minh Tiến